

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Кафедра філософії

06-07-173М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до семінарських занять та самостійного вивчення
навчальної дисципліни

«Релігієзнавство»

для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня за освітньо-професійними програмами «Міжнародні
культурні зв'язки та міжкультурні комунікації»,
«Креативна та цифрова культура» спеціальності
031 «Релігієзнавство» та 034 «Культурологія»
денної форми навчання

Рекомендовано науково-
методичною радою
з якості ННІЕМ
Протокол № 12 від 20.11.2020 р.

Рівне – 2020

Методичні вказівки до семінарських занять та самостійного вивчення навчальної дисципліни «Релігієзнавство» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійними програмами «Міжнародні культурні зв'язки та міжкультурні комунікації», «Креативна та цифрова культура» спеціальності 031 «Релігієзнавство» та 034 «Культурологія» денної форми навчання [Електронне видання] / Мельничук М. С. – Рівне : НУВГП, 2020. – 22 с.

Укладач: Мельничук М. С., кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії.

Відповідальний за випуск: Наконечна О. П., доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії.

Керівник групи забезпечення спеціальності: Залужна А. Є., доктор філософських наук, професор.

© Мельничук М. С., 2020
© НУВГП, 2020

ЗМІСТ

1.	Передмова.....	4
2.	Загальні положення.....	5
3.	Структура навчальної дисципліни.....	7
4.	Тематика семінарських занять.....	8
5.	Методи оцінювання знань.....	15
6.	Рекомендована література.....	17

1. Передмова

Дисципліна «Релігієзнавство» вивчає історію, теорію та концептуальні засади такого культурного феномену як релігія в розрізі водночас культурологічного та філософського аналізу. Курс акцентує увагу на об'єктивні закономірності виникнення, становлення та функціонування релігій у світі та аналіз їх ідейної, смислової та культової наповненості. Структурні особливості в аспектах ретроспективи та перспективи можливого розвитку. Ціллю опанування дисципліною є формування знань про походження і характер релігії як явища в контексті світової культурної практики.

Основна задача дисципліни – визначення ролі та місця релігії у духовному житті людини та її впливу на формування особливостей національних культур, дослідження багатогранності проявів в соціальній різноманітності світу, зокрема культурних реалій сьогодення, що сприяє формуванню високого інтелектуального рівня знань студентів.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Релігієзнавство» є складовою частиною циклу фундаментальних дисциплін для підготовки студентів за спеціальностями 034 «Культурологія». Даний курс опирається на дисципліни «Вступ до спеціальності», «Історія релігії», «Культурологія», «Міфологія». Вивчення курсу «Релігієзнавство» забезпечує перехід до успішного опанування інших дисциплін цього циклу: «Філософія», «Традиційна культура українців», «Світова культура», «Конфесіологія» тощо.

1. Загальні положення

Мета: вивчення масштабності самого феномена релігії; аналіз структури і взаємодії всіх елементів даного явища; дослідження поліфонізму проявів у світовій соціальній різноманітності, зокрема в ракурсі культурної практики у трансформаційному процесі культури сьогодення, що сприяє формуванню високого рівня знань студентів.

Завдання: ознайомити студентів зі змістом міждисциплінарного методу при вивченні культурних феноменів на прикладі аналізу конкретно-історичних форм релігії як явища;

- розкрити особливості інтерпретації феномену релігії та проаналізувати головні аспекти впливу на культуру;
- розглянути релігію як невід'ємну складову духовного життя суспільства;
- ознайомити студентів з історією виникнення та становлення релігії як явища;
- сформувати у студентів цілісне уявлення про особливості та зміст різних форм релігії та релігійних культів;

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- ключові ознаки релігії як культурно-соціального явища;
- основні підходи до визначення місця та ролі релігії в історії становлення світових культур;
- основні характеристики диференціації релігії в ракурсі напрямків та течій;
- специфіку відносин між церквою та державою в мультикультурному просторі;
- особливості трансформації ролі та місця релігії в ракурсі постмодернізаційних тенденцій сучасного світу.

вміти:

- здійснювати аналіз теоретичних та ідейних аспектів у сфері релігієзнавства;
- визначати місце релігії у структурі культурно-історичного комплексу сучасного суспільства;
- визначати роль релігії як явища у формуванні національної самосвідомості в ракурсі збереження релігійної (національної, етнічної) ідентичності;
- визначати місце релігії у духовному житті людства та її вплив на формування особливостей національних та світових культур.

2. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Лекції	Сем.з.	СРС	Разом
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Релігія як соціально-історичний та духовний феномен				
Тема 1. Релігієзнавство як навчальна дисципліна. Походження та функції релігії.	2	2	10	14
Тема 2. Етнічні та національні релігії.	8	8	28	44
Тема 3. Світові релігії.	6	6	20	32
Разом за змістовим модулем 1	16	16	58	90
Змістовий модуль 2. Релігія в сучасному світі. Неорелігійні тенденції в ракурсі постмодерну				
Тема 4. Новітні та нетрадиційні релігійні культи у світі та в Україні.	6	6	20	32
Тема 5. Сектантство: виникнення та специфіка.	2	2	10	14
Тема 6. Свобода совісті в Україні та її конституційні гарантії.	2	2	10	14
Разом за змістовим модулем 2	10	10	40	60
Усього годин	26	26	98	150

Теми семінарських занять

№з/п	Теми	Кількість годин
1.	Теорія та історія сакрального мистецтва: зміст курсу та його місце у	2

	структурі релігієзнавчого знання.	
2.	Національні релігії: поняття та зміст. Іудаїзм.	2
3.	Конфуціанство. Даосизм.	2
4.	Індуїзм.	2
5.	Синтоїзм.	2
6.	Світові релігії. Буддизм	2
7.	Християнство.	2
8.	Іслам.	2
9.	Новітні та нетрадиційні релігійні культу у світі та в Україні. Культ східного типу.	2
10.	Синкретичні культу.	2
11.	Сатанинські секти. Наукологічні культу.	2
12.	Сектантство: виникнення та специфіка.	2
13.	Свобода совісті в Україні та її конституційні гарантії.	2
	Разом	26

3. Тематика семінарських занять

Змістовий модуль 1. Релігія як соціально-історичний та духовний феномен

Тема 1. Релігієзнавство як навчальна дисципліна.

Походження та функції релігії. (2 год.)

Основні поняття та категорії: сакральне, релігія, міфотворчість, релігійна картина світу, релігійний світогляд, культурний архетип, релігієзнавство, гріхопадіння, сакральне мистецтво, духовність.

План

1. Предмет релігієзнавства.
2. Сутність релігії та її соціальні витоки.

3. Соціальні функції релігії.

Запитання для самоконтролю

1. Назвати підходи до розуміння та визначення поняття «релігія».
2. Які основні ознаки релігійної свідомості?
3. У чому полягає зміст концептуальних засад семіотичного дослідження сакрального?
4. Виокремити сутність релігійного світогляду з поміж міфологічного та філософського.
5. Проаналізувати сутність релігії як соціально-історичного феномену у дослідженнях Є. К. Дулумана

Література: базова: [1, 3, 7, 9], допоміжна: [1, 4], електронний репозиторій [1, 2, 4].

Тема 2. Етнічні та національні релігії. (8 год.)

Основні поняття: етнос, культура, Танах, талмуд, семантика, цадик, метафізика, синагога, кабала, міква, містика, Шабат, дао, де, ці, інь-ян, п'ятикнижжя, санскрит, арії, дхарма, санатана-дхарма, аскетизм, тапас, Брахма, пурушамедху, кодзікі, ніхон сьокі, мацурі, камі (синто).

Заняття 1. Національні релігії: поняття та зміст. Іудаїзм (2 год).

План

1. Особливості визначення поняття «національні релігії» та характеристика його сутності та змісту у релігієзнавстві.
2. Іудаїзм. Особливості віровчення та культу.
3. Хасидизм, як містичне відгалуження в Іудаїзмі.

Запитання для самоконтролю

1. Чи тотожні такі поняття як державно-народісна релігія та національна релігія?
2. Що являється джерелом віри в іудаїзмі?
3. Проаналізуйте етапи еволюції іудаїзму.

Література: базова: [1–4, 15], допоміжна: [7, 9, 12], електронний репозиторій [2–4].

Заняття 2. Конфуціанство. Даосизм. (2 год).

План

1. Конфуціанство як морально-етичне вчення.
2. Даосизм, як відображення традиційних вірувань Китаю. Дао та пошук гармонії.

Запитання для самоконтролю.

1. Які літературні релігійно-філософські джерела слід вважати ідейним базисом для конфуціанства та даосизму?
2. Яка головна мета людини згідно конфуціанства?
3. Що можна вважати кінцевою метою даосизму?

Література: базова: [1–4, 15], допоміжна: [7, 9, 12], електронний репозиторій [2–4].

Заняття 3. Індуїзм. (2 год).

План

1. Літературні містично-релігійні джерела Стародавньої Індії.
2. Особливості віровчення та культу в Індуїзмі.

Запитання для самоконтролю.

1. Розкрити особливості ведичної літератури.
2. Який смисл вкладався в гімнах Рігведи.
3. Якими громадами представлений неоіндуїзм в Україні.

Література: базова: [1–4, 15], допоміжна: [7, 9, 12], електронний репозиторій [2–4].

Заняття 4. Синтоїзм. (2 год).

План

1. Літературні релігійні пам'ятки Стародавньої Японії.
2. Особливості культу Синтоїзму: минуле та сучасність.

Запитання для самоконтролю.

1. Які давні культу лежать в основі синтоїзму?
2. Назвати літературні джерела які служили ідейним базисом синтоїзму.

3. Синтоїзм слід вважати монотеїстичною релігією чи політеїстичною, і чому?

Література: базова: [1–4, 15], допоміжна: [7, 9, 12], електронний репозиторій [2–4].

Тема 3. Світові релігії (6 год.)

Основні поняття та категорії: тіпітака, нірвана, хінаяна, махаяна, Будда, брахманізм, догма, канон, догмат, сугестивність, символізм, комунікативність, ірреальність, метафізика, символ, знак, аль-куран, суни, гурії.

Заняття 1. Буддизм. (2 год).

План

1. Транскрипція поняття світові релігії.
2. Особливості віровчення та культу в буддизмі.
3. Буддизм та питання війни та миру.

Запитання та завдання для самоконтролю

1. Яка специфіка образності у сугестивній функціональності сакрального мистецтва?
2. Проаналізувати поняття духовного ідеалу і засобів його втілення в культовому мистецтві.
3. У чому полягає відмінність понять у культурологічно-релігієзнавчому зрізі «догма», «догмат» та «догматика»?
4. Як проявляється визначальний зміст естетичного у функціональності сакрального мистецтва?

Література: базова: [1, 6, 10-14], допоміжна: [8, 12, 15], електронний репозиторій [3, 4].

Заняття 2. Християнство. (2 год).

1. Історично-соціальні передумови виникнення християнства.
2. Основні напрямки християнства: зміст та ідейна сутність.
3. Біблія як сакральна константа християн та пам'ятка культури.

Запитання та завдання для самоконтролю

1. Який зміст вклав у своє твердження Шарль Еншлен «Христос переміг тому, що зазнав поразки Спартак»?
2. Коли, де і чому відбувся розкол у християнстві?
3. Чи відмінна кількість книг з яких складається Біблія у різних течіях Християнства? Якщо так, то що стало причиною?

Література: базова: [1–4, 15], допоміжна: [7, 9, 12], електронний репозиторій [2–4].

Заняття 3. Іслам. (2 год).

План.

1. Історичні передумови виникнення Ісламу: особливості віровчення та культу.
2. Різноманітність гілок в Ісламі.
3. Коран, як священне писання мусульман.

Запитання та завдання для самоконтролю

1. Чому процес виникнення ісламу вимагав консолідації арабських племен і чому в сучасному ісламі відсутня релігійна згода на тлі існуючих різноманітних течій магометанства?
2. Які основні положення віровчення ісламу?
3. В чому ви бачите причину агресивної політики радикальних ісламських угруповань по відношенню до інших вірувань та релігій?

Література: базова: [1–4, 15], допоміжна: [7, 9, 12], електронний репозиторій [2–4].

Змістовий модуль 2. Релігія в сучасному світі.

Неорелігійні тенденції в ракурсі постмодерну

Тема 4. Новітні та нетрадиційні релігійні культу у світі та в Україні. (6 год.)

Основні поняття та категорії: Свами, неохристиянство, Аум Сінрікьо, Ошо, трансцендентальна медитація, тантризм синкретизм, адепт, антитрінітаризм,

апокаліптика, екологізм, неоязичництво, періхіанство, Аль-Азіф, Люцифер, демонологія, нігілізм, Лімб, Коцит, діанетика, гностика, Церква релігійної технології.

Заняття 1. Новітні та нетрадиційні релігійні культу у світі та в Україні. Культ східного типу. (2 год.)

План

1. Неорелігії як явище суспільства постмодерну.
2. Товариство свідомості Крішні у світі та в Україні.
3. Аум Сінрікьо: релігія чи екстримізм?

Запитання та завдання для самоконтролю

1. Що можемо вважати ключовим в ракурсі ідеології нетрадиційних релігійних культів східного спрямування?
2. В чому проявляються передумови виникнення новітніх релігійних рухів в розрізі сьогодення?
3. Що може бути головною причиною, на вашу думку, зацікавленості людей стати учасником радикального релігійного угруповування?

Література: базова: [1–4, 15], допоміжна: [7, 9, 12], електронний репозиторій [2–4].

Заняття 2. Синкретичні культу. (2 год.)

План.

1. Біле Братство: історія заснування; культова практика.
2. Церква Єднання (Церква Муна).
3. Церква останнього заповіту (Церква Віссаріона)

Запитання та завдання для самоконтролю

1. Чому представників Білого Братства звинувачують у порушенні прав свобод і законних інтересів людини?
2. Яка основна мета релігійно-проповідницької діяльності Муна Сон Мьонома?
3. У чому проявляється ньюейджівство в ідеології Церкви Віссаріона?

Література: базова: [10, 12, 13, 18], допоміжна: [10,12], електронний репозиторій [2, 4].

Заняття 3. Сатанинські секти. Наукологічні культи.

(2 год.)

План.

1. Сатанізм як явище. Розвиток сатанізму у світі.
2. Аналіз сатанинського вчення Антонуана Шандора Ла Вея. Прояви сатанізму в Україні.
3. Церква Сайєнтології: основи віровчення та культу.

Запитання та завдання для самоконтролю

1. Що можна вважати базисом для зародження та розвитку сатанізму, як релігійного учення у світі?
2. Чому сатанізм настільки популярний у США та скандинавських країнах? Що про це свідчить?
3. Яку роль у Сайєнтології відіграє Церква релігійної технології.

Література: базова: [11, 13, 15], допоміжна: [8], електронний репозиторій [1–3].

Тема 5. Сектантство: виникнення та специфіка.

(2 год.)

Основні поняття та категорії: есхатологія, хіліастичність, гомілетика, дуальність сприйняття, секта, сугестія, сакральний акт, іонніти, апокаліпсисти.

План

1. Визначення поняття секта, сектанство.
2. Сектанство як форма світогляду: сутність, ознаки.
3. Сектанство в Україні.

Запитання та завдання до самоконтролю

1. Що таке гомілетика, і яке місце вона займає в культовій практиці?
2. Проаналізувати поняття хіліастичність та есхатологія.
3. Здійснити компаративний аналіз між іоннітами та апокаліпсистами.

Література: базова: [1, 6-8, 13], допоміжна: [4, 7], електронний репозиторій [3].

Тема 6. Свобода совісті в Україні та її конституційні гарантії (2 год.)

Основні поняття та категорії: свобода, свобода совісті, закон, суверенність вибору, соціальна справедливість.

План

1. Поняття та зміст свободи совісті.
2. Конституційні гарантії свободи совісті в Україні

Запитання та завдання для самоконтролю

1. Що вкладається у зміст понять свобода, совість та свобода совісті?
2. В чому полягали основні причини необхідності конституційних гарантії?
3. Що відображає правовий аспект свободи совісті?

Література: базова: [15], допоміжна: [8], електронний репозиторій [3].

1. Методи оцінювання знань

Модульна форма контролю містить такі форми робіт й бали за їх виконання

№№ з.п	Види навчальної діяльності	Бали
1	Відвідування лекційних занять	1 б. за 2 год.
2	Відвідування семінарських занять	1 б. за 2 год.
3	Вирішення тестових завдань	1 б. за 1 завдання
4	Доповідь на семінарському занятті	3 б. за 1 виступ
5	Участь у дискусії під час семінарського заняття	2 б. за 1 заняття
6	Постановка проблемних запитань	1 б.

7	Підготовка конспекту першоджерел і використання його у відповіді	3 б.
8	П'ятихвилинка з основних понять до теми	2 б.
9	Підготовка мультимедійних слайдових презентацій до курсу семінарських занять	3 б. за 1 тему
10	Підбірка відеоматеріалів (художніх, документальних фільмів та відеороликів) на відповідну до дисципліни тематику з анотацією	2 б. за 1 тему
11	Участь у конкурсі студентських наукових робіт	10 б.
12	Участь у олімпіаді або в засіданні круглого столу	3 б.
13	Підготовка інтелектуального проекту-есе із проблеми курсу чи заданої теми	5 б.
14	Огляд літератури із тем курсу	2 б. за 1 тему
15	Підготовка відео- або скрайб-презентації до теми курсу	3 б.
16	Виступ із доповіддю на студентській науковій конференції	5 б.
17	Виступ з доповіддю на студентській науковій конференції в іншому вузі	6 б.
18	Призове місце в олімпіаді чи конференції	5 б.
19	Участь у громадських заходах, приурочених морально-етичній проблематиці сьогодення	5 б.
20	За якісне ставлення до вивчення дисципліни	1 – 3 б.

Розподіл балів, що отримують студенти

Поточне опитування та самостійна робота						Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2			
20			20			
T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	T.6	
5	20	10	15	5	5	

Шкала оцінювання (100-бальна та раціональна)

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка за раціональною шкалою
	Екзамен
90-100	відмінно
82-89	добре
74-81	
64-73	
60-63	задовільно
35-59	не задовільно з можливістю повторного складання
1-34	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

Базова

1. Абрамович С. Д. Церковне мистецтво. К. : Кондор, 2005. 205 с.
2. Аверінцев С. С. Софія-логос. Словник. К. : Дух і літера, 2004. 636 с.
3. Белова Д. Н. Образ Богоматери в живописи православия и католицизма ХIV–ХVІ веков : автореф. дис. ... канд. филос. наук. М., 2003.

4. Степовик Д. Історія української ікони Х–ХХ століть. К., 1996.
5. Бельтинг Х. Образ и культ. История образа до эпохи искусства ; пер. с нем. К. Пиганович. М. : Прогресс-Традиция, 2002. 752 с
6. Брунов Н. И. Очерки по истории архитектуры. М.- Л. : ACADEMIA, 1937. Т.1.
7. Брюховецька Ю. Сакральна символіка в руському православному іконописі. URL: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/intelekt/2010_8/Bryuhov.pdf (дата звернення: 20.11.2020).
8. Буркхардт Т. Сакральное искусство Востока и Запада. Принципы и методы. М. : Алетея, 1999. 216 с.
9. Буркхардт Я. Культура Возрождения в Италии ; пер. с нем. Н. Н. Балашов, В. М. Володарский. М. : Юрист, 1996. 591 с. (Лики культуры).
10. Лещенко А. М. Коеволюційні процеси у християнському сакральному мистецтві : монографія. Херсон : Айлант, 2016. 348 с.
11. Мельничук М. С. Антихристиянські та сатанинські мотиви у формуванні ідейного стрижня «металічної» музики: релігієзнавчо-мистецтвознавчий аналіз. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. Житомир : ЖДУ ім. Івана Франка, 2016. Вип. 1(82). С. 81-84. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/15027/> (дата звернення: 20.11.2020).
12. Мельничук М. С. Екзегенеза фантазії в ракурсі витоків релігійного мистецтва. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. Житомир :

- ЖДУ ім. Івана Франка, 2018. Вип. 1(84). С. 60-63. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/15028/> (дата звернення: 20.11.2020).
13. Мельничук М. С. Релігієзнавчо-філософська транскрипція символу та канону в контексті релігійного мистецтва. *Гуманітарний часопис*. 2018. № 3. С. 72-77. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/15030/> (дата звернення: 20.11.2020).
14. Наконечна О. П. Естетичне як тип духовності. Рівне : б. в., 2002. 202 с.
15. Русин П. В. Основи релігієзнавства. Курс лекцій : навчальний посібник для студентів. Рівне, 1999. 237 с.
16. Словник українського сакрального мистецтва / М. Станкевич, С. Боньковська, Р. Василик та ін. ; за наук. ред. М. Станкевича. Л. : Афіша, 2006. 288 с.
17. Степовик Д. Історія української ікони Х – ХХ століть / 2-е вид., стереотип. К. : Либідь, 2004. 440 с.
18. Степовик Д. Мистецтво ікони: Рим, Візантія, Україна. К. : Наук. думка, 2008. 466 с.
19. Яковлев Є. Г. Мистецтво і світові релігії. К. : Вища школа, 1989. 221 с.

Допоміжна

1. Багацький В. В., Кормич Л. І. Культурологія: історія і теорія світової культури ХХ ст : навч. пос. К. : Кондор, 2004.
2. Гречишников С. В. Поиск надежды и дух утешения. Очерки по истории религии. М., 1991.
3. Горський В. С. Святі Київської Русі. К., 1994.
4. Європейська та українська культура в нарисах : навч. посібник / За ред. І. З. Цехмістро та ін. Київ : ЦНЛ, 2003. 320 с.
5. Історія етики в Україні (друга половина ХІХ – початок ХХ ст) : навчальний посібник. К. : Либідь, 2004. 240 с.

6. Колесніков М. П., Колеснікова О. В., Лозовой В. О., Чибісова Н. Г., ін. Естетика. К. : Вища школа, 2000. 243 с.
7. Левчук Л. Т., Оніщенко О. І. Основи естетики. К. : Вища школа, 2000. 272 с.
8. Людина у світі духовної культури : збірник тез II Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, 17 травня 2017 р., м. Рівне. Рівне : НУВГП, 2017. 158 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/6317/> (дата звернення: 20.11.2020).
9. Первісні форми релігії. *Людина і світ*. 1992. –№ 11-12, С. 24-27.
10. Полотнюк Я. Іслам. *Людина і світ*. 1993. № 45, С. 32-37.
11. Фомиченко В. Римсько-католицька держава в Україні. *Людина і світ*. 1993. № 6-7, С. 36-38.
12. Християнство як світова релігія. *Людина і світ*. 1993. № 2-3, С. 48-54.

Електронний репозиторій НУВГП

1. Мельничук М. С. Антихристиянські та сатанинські мотиви у формуванні ідейного стрижня «металічної» музики: релігієзнавчо-мистецтвознавчий аналіз. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. Житомир : ЖДУ ім. Івана Франка, 2016. - Вип. 1(82). С. 81-84. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/15027> (дата звернення: 20.11.2020).
2. Мельничук М. С. Екзегнеза фантазії в ракурсі витоків релігійного мистецтва. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. Житомир : ЖДУ ім. Івана Франка, 2018. Вип. 1(84). С. 60-63. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/15028> (дата звернення: 20.11.2020).
3. Мельничук М. С. Релігієзнавчо-філософська транскрипція символу та канону в контексті релігійного мистецтва. *Гуманітарний часопис*. 2018. № 3. С. 72-77.

URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/15030> (дата звернення: 20.11.2020).

4. Мельничук М. С. Культова архітектоніка як стрижневий елемент ритуалізації в геопросторі християнства: культурологічно-філософська транскрипція. *Гуманітарний часопис*. 2017. № 3-4. С. 95-100. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/15029> (дата звернення: 20.11.2020).

Інформаційні ресурси

1. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua/> (дата звернення: 20.11.2020).

2. Законодавство України. URL: <http://rada.gov.ua/> (дата звернення: 20.11.2020).

3. Національна історична бібліотека України / Слов'янська міфологія. URL: [http://www.nibu.kiev.ua/index.php?option=com_irbis&Itemid=300&I21DBN=IBIS&I21DBNAM=IBIS&C21COM=S&S21ALL=\(%3C.%3EMFN=180067%3C.%3E\)](http://www.nibu.kiev.ua/index.php?option=com_irbis&Itemid=300&I21DBN=IBIS&I21DBNAM=IBIS&C21COM=S&S21ALL=(%3C.%3EMFN=180067%3C.%3E)) (дата звернення: 20.11.2020).

4. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/> (дата звернення: 20.11.2020).

4. Національна бібліотека ім. В. І. Вернадського / Українська міфологія. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/.../cgiirbis_64.exe (дата звернення: 20.11.2020).

5. Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (м. Рівне, пл. Короленка, 6). URL: <http://libr.rv.ua/> (дата звернення: 20.11.2020).

6. Рівненська централізована бібліотечна система (Київська, 44, Рівне). URL: <https://www.facebook.com/cbs.rivne/> (дата звернення: 20.11.2020).

7. Цифровий репозиторій ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. URL: <http://eprints.kname.edu.ua/> (дата звернення: 20.11.2020).
8. Цифровий репозиторій Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна. URL: <http://dspace.univer.kharkov.ua/handle/123456789/568> (дата звернення: 20.11.2020).
9. Наукова бібліотека НУВГП (м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75). URL: http://nuwm.edu.ua/MySql/page_lib.php (дата звернення: 20.11.2020).